

Brussel, 9 maart 2017

‘Belfius Smart Awards 2016’: 185 deelnemers, 7 genomineerden uit Oost-Vlaanderen naar de finale

UZ Gent: Ziekenhuis print hulpmiddelen op maat
Sint-Lodelijk (Wetteren): hulpmiddelen die mensen met motorische beperking echt helpen
Tiger Power (Heusden): stroomvoorziening op basis van hernieuwbare energie
Re-Vive: duurzame stadsontwikkeling krikt centrum Gent op
Durabrik: ‘Een Slimme Woning, in een Slimme Buurt, op een Slimme Locatie’
Stad Eeklo: Warmtenet recupereert 100 procent restwarmte
OCMW Gent: Bejaarden herbeleven hun jeugd in een bruine kroeg

Officiële uitreiking tijdens Smart Belgium-event op 16 mei 2017

Enkele maanden geleden lanceerde Belfius de ‘Belfius Smart Awards 2016’, de zoektocht naar vernieuwende projecten die maatschappelijke uitdagingen slim aanpakken. De Belfius Smart Awards richten zich tot lokale overheden, bedrijven, intercommunales, ziekenhuizen, scholen, rusthuizen en zorgcentra in de vier uithoeken van ons land die op een slimme manier een antwoord geven op de uitdagingen van morgen. In totaal werden niet minder dan 185 deelnames ingediend, waarvan er 50 werden genomineerd voor de officiële uitreiking op dinsdag 16 mei. Bij de genomineerden zijn er niet minder dan zeven bedrijven of instellingen uit de provincie Oost-Vlaanderen.

Voor het beoordelen van de 185 inzendingen deed Belfius een beroep op diverse gespecialiseerde jury's, die bestaan uit vertegenwoordigers uit de academische wereld, onderzoeksinstituten en uit de zorg- en de technologiesector. Nathalie Crutzen, jurylid en directrice van het Smart City Institute: "De keuze was niet eenvoudig. De 185 projecten die werden ingediend, dragen er immers elk op hun manier toe bij om België 'smarter' te maken. De 50 genomineerde projecten zijn allesbehalve utopisch en dragen duidelijk bij tot het beantwoorden van de uitdagingen van onze samenleving: overheden die de burger beter dienen, ondernemingen die rendement koppelen aan duurzaamheid, scholen die technologische vooruitgang stimuleren enz. Wij hopen van ganser harte dat zij net als de andere ingediende projecten een bron van inspiratie zullen vormen voor andere openbare en privé-instellingen".

Categorie ‘Belfius Smart Care Award’

UZ Gent: Ziekenhuis print hulpmiddelen op maat

Zes op de tien hulpmiddelen worden na een jaar niet meer gebruikt wegens te stigmatiserend, onvoldoende functioneel of te pijnlijk. Bovendien worden ze vaak ontworpen vanuit het ‘one size fits all’-perspectief, en voldoen ze dus niet aan de persoonlijke noden van de patiënt. Daarom experimenteert het UZ Gent nu met het 3D-printing van hulpmiddelen op maat van patiënten na een amputatie, dwarslaesie of hersenletsel. Ergotherapeuten, ontwerpers en techniekers brainstormen samen met de patiënt om een oplossing te vinden voor zijn handelingsprobleem.

Het project brengt verschillende partijen samen en maakt de psychologische impact van hulpmiddelen bespreekbaar. De wisselwerking geeft de makers een beter zicht op wat de patiënt wil en nodig heeft. Bovendien krijgt die patiënt zelf een realistisch inzicht in wat wel of niet mogelijk is. De grotere betrokkenheid lijkt te leiden tot een betere aanvaarding en langer gebruik van de hulpmiddelen, met een verhoging van de levenskwaliteit en een vlottere herintegratie in de maatschappij tot gevolg. Opmerkelijk: de printkosten van kleine zelfgemaakte hulpmiddel bedragen slechts 10 tot 100 euro.

Sint-Lodewijk (Wetteren): Concrete hulpmiddelen die het leven van mensen met een motorische beperking echt verbeteren

Sint-Lodewijk in Wetteren biedt aangepast onderwijs en begeleiding op maat aan kinderen, jongeren en volwassenen met een motorische beperking. Sint-Lodewijk streeft naar een volwaardige deelname aan de samenleving en dus het verkleinen van belemmeringen. Daarom startte het samen met Mariagaard en het Scheppersinstituut uit Wetteren het project Care-Create-Smile-Together. Dat brengt studenten zorg, studenten industriële wetenschappen en mensen met een beperking samen in gemengde teams om technische oplossingen te bedenken voor concrete problemen.

Het project is een volwaardig jaarprogramma dat in september 2016 startte met een inleefdag en een analyse van de zorgcontext, doelgroep en aandoeningen. Er worden 4 casussen op maat ontwikkeld, waaronder een oplossing om eenhandig te snijden. Daarvoor worden ook prototypes ontwikkeld.

Het project brengt vakgebieden samen en verhoogt de betrokkenheid van studenten. Bovendien ontwikkelt het concrete hulpmiddelen die het leven van mensen met een motorische beperking aanzienlijk verbeteren.

Categorie 'Belfius Smart Company Award < 10 miljoen euro omzet'

Tiger Power: stroomvoorziening op basis van hernieuwbare energie

Plaatsen zonder betrouwbaar elektriciteitsnet, zoals bouwerven, afgelegen mijnen, noodziekenhuizen en –scholen, maken vaak gebruik van vervuilende dieselgeneratoren om stroom te produceren. Daarom ontwikkelt Tiger Power alternatieve plug-and-playoplossingen, op basis van hernieuwbare energie die geen schadelijke uitstoot produceren.

'Sunfold' is een modulair zonne-energiesysteem met geïntegreerde energieopslag voor korte termijn, dat ter plaatse in minder dan 30 minuten operationeel is. 'Storager' is een innovatief concept voor energieopslag op lange termijn. Het systeem verzamelt regenwater en scheidt het in zuurstof en waterstof. Door de waterstof onder hoge druk opnieuw te mengen met zuurstof, produceer je stroom.

Tiger Power maakt geen projecten op maat met een lang voorlooptraject en een belangrijke bouwfase. Via een combinatie van de basisproducten komt het tegemoet aan vrijwel elke behoefte. De oplossing is altijd makkelijk te implementeren, te onderhouden en te financieren.

Categorie 'Belfius Smart Company Award ≥ 10 miljoen euro omzet'

Re-Vive: duurzame stadsontwikkeling krikt centrum Gent op

In het Gentse stadscentrum krijgt de Elektrion-site een nieuwe bestemming. Het voormalige industriële domein van 1,1 hectare wordt gesaneerd en herontwikkeld tot een duurzame wijk met woon- en werkmogelijkheden. In het WATT-project komen 74 nieuwe wooneenheden. Fossiele brandstoffen krijgen er geen plaats. Met het oog op duurzaamheid werkt het project met warmtepompen en balansventilatiesystemen. WATT is dan ook ontworpen volgens de Duurzaamheidsmeter van het Vlaamse Gewest.

De meerwaarde van wonen in de stad: dat wil projectontwikkelaar Re-Vive, bouwheer en mede-eigenaar van de site, samen met zijn partners aantonen. Zo krijgt WATT een binnentuin met speelruimte van 2.000 vierkante meter, een buurtbarbecue en meerdere ontmoetingsplekken die de sociale cohesie stimuleren. Het domein plant ook ruimte voor horeca en voor creatieve en innovatieve bedrijven. De volledige oplevering komt er in 2019. De kosten voor het project zijn geraamd op ongeveer 30 miljoen euro.

Durabrik: 'Een Slimme Woning, in een Slimme Buurt, op een Slimme Locatie'

Met het project 'Een Slimme Woning, in een Slimme Buurt, op een Slimme Locatie' tilt de Oost-Vlaamse projectontwikkelaar Durabrik haar duurzaamheidspolitiek naar een hoger niveau. Het concept streeft de plaatsing na van energie-efficiënte woningen, op verkavelingen die op een doordachte manier in de buurt verweven zitten. Die buurt bevindt zich op haar beurt op een slimme locatie. "Om te bepalen welke duurzame ingrediënten cruciaal zijn bij een bouwproject, hielden we onder meer een bevraging bij 150 potentiële klanten en niet-klanten. Daaruit stelden we een checklist samen, die onze strategie samenvat in een werkbare set slimme features. Bouwprojecten worden daar nu tegen afgewogen: zijn ze wel voldoende duurzaam?", zegt Steven Vanden Brande.

Composteerzone en fietspaden

De lijst is per niveau – woning, buurt, locatie – opgedeeld in een twintigtal elementen. Bij een nieuw bouwproject dient in één van de drie categorieën minstens de helft van de elementen aanwezig te zijn om door Durabrik als duurzaam bestempeld te worden. "Op woningniveau spelen de aanwezigheid van onder meer een natuurlijke lichtinval, robuuste en onderhoudsvriendelijke bouwmaterialen en energiebesparende maatregelen een grote rol. Op buurtniveau zijn bijvoorbeeld een centraal afhaalpunt, een composteerzone, fietsenstalling en fietspaden belangrijk. En op locatieniveau bekijken we onder meer of er een school, voldoende openbaar vervoer en een treinstation in de nabije omgeving aanwezig zijn."

Sinds kort investeert Durabrik jaarlijks 350.000 euro eigen middelen in de integratie van duurzame elementen bij bouwprojecten. "We zagen vroeger dat een aantal duurzame bouwelementen uiteindelijk niet gerealiseerd werden om budgettaire redenen. De rentabiliteit en de kostprijs van een bouwproject ligt bij de aankoop van de grond al quasi vast. Waardoor er achteraf nog weinig marge overblijft om tegen een meerprijs extra duurzaamheidselementen toe te voegen. Die kunnen met dat extra jaarlijks budget nu wél gepland en uitgevoerd worden. We hebben daarvoor nu ook een voltijdse duurzaamheidscoördinator in dienst."

Ondergrondse afvalcontainers

De slimme bouwstrategie van Durabrik werd inmiddels al toegepast bij een aantal projectontwikkelingen. "Ons nieuwbouwproject met lage energiewoningen in Destelbergen is een voorbeeld. Die maken deel uit van een stadsontwikkelingsproject en worden gebouwd op gesaneerde grond. Daardoor moesten we geen nieuwe natuur en open ruimtes aansnijden. In de buurt bevinden zich ondergrondse afvalcontainers. Dat oogt niet alleen netjes, het zorgt er ook voor dat de afvalophaling voor de hele buurt gebeurt op één centraal punt. Zo bespaart de vuilniswagen, die niet langer van deur tot deur moet rijden, reistijd én brandstof. Het project in Destelbergen voorziet ook in een evenwichtige sociale mix: kleine en grote appartementen, woningen en winkels. Wie er gaat wonen, vindt alles in de buurt", vertelt Steven Vanden Brande. "De woningen zijn zo gebouwd dat ze

verschillende generaties kunnen meegaan. En de buurt is perfect bereikbaar met bus en trein. Het zijn slechts enkele voorbeelden van de milieubewuste en duurzame elementen van dit project. In de toekomst is het de bedoeling dat we de aanpak 'Een Slimme Woning, in een Slimme Buurt, op een Slimme Locatie' bij elk bouwproject toepassen."

Catégorie 'Belfius Smart City Award < 30.000 inwoners'

Stad Eeklo: Warmtenet recupereert 100 procent restwarmte

In 2012 startte Eeklo al een technische en economische haalbaarheidsstudie rond een warmtenet. Dat maakt integraal gebruik van de restwarmte uit de afvalenergiecentrale IVM, die jaarlijks een restwarmte-equivalent van 10 miljoen m³ aardgas uitstoot.

Eeklo was ook al een pionier voor windenergie in Vlaanderen. De coöperatieve aanpak van de gemeente, met rechtstreekse participatie van de bevolking wordt als een voorbeeld gezien van een sociaal rechtvaardige energietransitie.

Met de aanleg van een warmtenet, gevoed door hernieuwbare energie, zet de stad verdere stappen in het verhaal van een duurzame, klimaatbestendige toekomst. Het project heeft ook een voorbeeldfunctie: het moet warmtenetten onder voorwaarden administratief en juridisch mogelijk maken in Vlaanderen, in het bijzonder de mogelijkheid voor burgers om rechtstreeks financieel in het project te participeren.

Catégorie 'Belfius Smart City Award ≥ 30.000 inwoners'

OCMW Gent: Bejaarden herbeleven hun jeugd in een bruine kroeg

OCMW Gent investeert sterk in ouderenzorg en dienstverlening, met 11 lokale dienstencentra en 4 woonzorgcentra met 100 assistentiewoningen. Een van die woonzorgcentra is WZC Het Heiveld, in de groene omgeving net buiten de oude stadskern van Gent. WZC Het Heiveld staat bekend als een innoverende zorginstelling die werkt aan de praktische invulling van 'active ageing', dat focust op wat ouderen wel nog kunnen.

Een van hun projecten is de make-over van een saaie, kille rusthuiscafeteria naar 'Café 't Hospice', een bruin en gezellig café in ware jarenvijftigstijl, waarbij alle details kloppen: een jukebox, een biljarttafel, een gezellig terras en een speeltuin voor kinderen. Dit project verbetert de levenskwaliteit van de bewoners aanzienlijk. Café 't Hospice is een aantrekkelijke ontmoetingsplaats voor bewoners, die gemiddeld 85 jaar oud zijn, en hun familie. Ook het personeel geniet van een betere werkkwaliteit. Dit project toont aan dat innovatie in zorg niet altijd komt van nieuwe technologie, maar ook van nieuwe denkpunten en oplossingen.

Officiële uitreiking tijdens Smart Belgium-event op 16 mei 2017

De "Belfius Smart Awards" bestrijken drie domeinen: Smart Cities, Smart Companies en Smart Care.

Naast de door de jury uitgereikte prijzen (Belfius Smart City Award < 30.000 inwoners, Belfius Smart City Award ≥ 30.000 inwoners, Belfius Smart Company Award < 10 mio omzet, Belfius Smart Company Award ≥ 10 mio omzet, Belfius Smart Care Award) zal er tijdens het Smart Belgium-event op dinsdag 16 mei 2017 ook een publieksprijs overhandigd worden. Voor die publieksprijs kan elektronisch worden gestemd tijdens de weken voorafgaand aan het evenement via de website [belfius.be/smartbelgium](https://smartbelgium.belfius.be). Belfius wil zodoende iedereen in staat stellen te kiezen voor het project van zijn voorkeur.

Voor meer info over de 'Belfius Smart Awards 2016':

- <https://smartbelgium.belfius.be> (onderaan mogelijkheid tot inschrijving voor wekelijkse nieuwsbrief met updates over de Awards)
- **Twitter: @Smart_Belgium**

Perscontact

Ulrike Pommée
Ulrike.pommee@belfius.be / press@belfius.be
+32 2 222 02 57
www.belfius.com